

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRAČANICA

Predlagač: Gradonačelnik

Razmatra: Gradsko vijeće

Obrađivač: Služba za prostorno uređenje,
geodetske i imovinsko-pravne
poslove

INFORMACIJA
o zbrinjavanju napuštenih i izgubljenih
životinja (pasa lualica) na području
Grada Gračanica

Gračanica, april 2024. godine

UVOD

Programom rada Gradskog vijeća Gračanica za 2024. godinu predviđeno je razmatranje Informacije o zbrinjavanju napuštenih i izgubljenih životinja (pasa lualica) na području Grada Gračanica u cilju kontinuiranog prezentiranja problematike iz oblasti sistemskog rješavanja problema sa nezbrinutim životinjama. Ova oblast je pravno uređena Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj: 25/09 i 09/18) i njime se uređuje odgovornost ljudi za zaštitu i dobrobit životinja u pogledu držanja, smještaja i ishrane, zaštite od mučenja, zaštite životinja u vrijeme ubijanja ili klanja, stresa tokom transporta, zaštite divljih životinja, te odnos prema napuštenim životinjama, kućnim ljubimcima i laboratorijskim životinjama, formiranje etičke komisije i stručnog savjeta, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i kaznene sankcije za prekršioce zakona.

1. Primjena Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja

I nakon više od petnaest godina od donošenja Zakona većina lokalnih zajednica u Federaciji BiH i dalje se suočava sa problemima u njegovom provođenju, nezadovoljstvom javnosti sa još uvijek velikim brojem napuštenih životinja u gradovima/općinama, tretmanom napuštenih životinja u "azilima", odnosno uslovima smještaja. Stavovi o provodivosti Zakona često su kontradiktorni, u zavisnosti da li dolaze od strane nezadovoljnih i uplašanih građana, jedinica lokalne samouprave, ili udruženja za zaštitu životinja.

Zbog opasnosti koju napuštene životinje predstavljaju, posebno za djecu, nezadovoljni građani žele ih ukloniti sa ulica i drugih javnih površina po svaku cijenu, nerijetko i po cijenu nepoštivanja zakonskih odredbi o humanom odnosu prema napuštenim životinjama.

Jedinice lokalne samouprave imaju problem što ne mogu osigurati dostatnu količinu novčanih sredstava kako bi sve napuštene životinje bile tretirane u skladu sa Zakonom (kastacija/sterilizacija, vakcinacija, čipovanje, tretiranje protiv parazita, izgradnja i održavanje prostora za smještaj napuštenih životinja, ishrana i liječenje zbrinutih životinja itd.).

Udruženja za zaštitu životinja inzistiraju na strogoj primjeni Zakona, naročito aspekt humanog postupanja sa napuštenim životinjama.

Na osnovu Odluke o komunalnom redu ("Službeni glasnik Grada Gračanica", broj: 07/19) obavljanje kafilerijskih poslova koji obuhvataju poslove hvatanja napuštenih i izgubljenih životinja i dalje postupanje sa njima u skladu sa Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja, te neškodljivo uklanjanje životinjskih leševa sa javnih površina, kao komunalnu djelatnost, Grada Gračanica obezbjeđuje putem JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Gračanica. Ovo preduzeće je u svom krugu 2011. godine izgradilo ambulanti stacionar za smještaj napuštenih životinja (psi lualice). U okviru stacionara postoji i higijeničarska služba koja je zadužena za održavanje higijene u ambulantom stacionaru, hranjenje pasa, hvatanje napuštenih pasa i njihovo zbrinjavanje u stacionaru.

U cilju što kvalitetnijeg i efikasnijeg zbrinjavanja napuštenih/izgubljenih životinja, Gradsko vijeće je na sjednici održanoj 28.03.2024. godine donijelo Odluku o osnivanju skloništa za napuštene životinje. Sklonište će se formirati u krugu Javnog preduzeća "Veterinarska stanica" d.o.o. Gračanica i u toku je pribavljanje potrebnih dozvola.

Na području MZ Gračanica svakodnevno se vrši obilazak i hvatanje pasa, a na područjima ostalih mjesnih zajednica, hvatanje i zbrinjavanje se vrši po potrebi - pozivu građana.

2. Informacija JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Gračanica o poslovima u stacionaru za 2023. godinu

U 2023. godini JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Gračanica je u ambulantom stacionaru zbrinulo 255 pasa. Prilikom dolaska u stacionar svi psi su klinički pregledani radi utvrđivanja njihovog zdravstvenog stanja te poduzimanja daljih kliničko-zdravstvenih mjera. Od gore navedenog broja pasa:

- a) kod 56 pasa (koji su ispunjavali uslove u pogledu zdravstvenog stanja i starosne dobi) izvršeni su hirurški zahvati kastracije/sterilizacije. Zajedno s tim zahvatima izvršeno je i:
  - označavanje pasa sa mikročipom,
  - vakcinacija protiv bjesnila te
  - čišćenje od unutarnjih parazita (korišteno sredstvo tablete Prazinom i Caniverm).
- b) kod 108 pasa nakon kliničkog pregleda, u zavisnosti od starosne dobi izvršene su sljedeće mjere:
  - vakcinacija protiv bjesnila - psi stariji od 3 mjeseca,
  - vakcinacija protiv zaraznih bolesti - psi do 3 mjeseca starosti,
  - čišćenje od unutarnjih parazita i
  - čišćenje od vanjskih parazita.
- c) 59 pasa je eutanazirano, a razlog su dijagnosticiranje opasnih zaraznih bolesti, teških kožnih infekcija te previsokog stepena agresivnosti.
- d) 32 psa je uginulo kao posljedica zaraznih bolesti, teških kožnih infekcija i starosti.

U toku 2023. godine izvršeno je i udomljavanje 111 pasa od strane pojedinaca i udruženja:

- udruženje "Sretna šapa" iz Tuzle je udomilo 85 pasa,
- udruženja iz Doboja i Lukavca udomili su 5 pasa i
- 21 pas je udomljen od strane pojedinaca sa područja grada Gračanica.

Tokom godine u ambulantom stacionaru za pse svakodnevno se nalazilo između 100 i 150 pasa kojima je neophodno osigurati svakodnevno čist smještaj i dovoljne količine hrane, te zdravstvene usluge kada se ukaže potreba za njima. Zdravstvene mjere koje se provode kontinuirano tokom godine nad psima koji su smješteni u ambulantom stacionaru su:

- čišćenje od unutarnjih parazita svaka 3 mjeseca,
- čišćenje od vanjskih parazita svakih 35 dana i
- vakcinacija protiv bjesnila jednom godišnje.

Zbrinjavanje pasa litalica vršilo se na teritoriji cijelog grada i u skoro svim mjesnim zajednicama (osim u Buku, Gornjim Doborovcima, Džakulama, Gornjoj Lohinji, Piskavici, Prijekom Brdu i Rašljevi). Pregled je u tabeli:

redni broj	mjesna zajednica	broj zbrinutih pasa
1.	Gračanica	126
2.	Miričina	19
3.	Doborovci	15
4.	Orahovica Donja	12
5.	Lendići	11
6.	Vranovići	10
7.	Stjepan Polje	9
8.	Pribava	9
9.	Babići	8
10.	Lohinja Donja	7
11.	Soko	6
12.	Lukavica	6

13.	Škahovica	5
14.	Orahovica Gornja	5
15.	Malešići	5
16.	Trnovci	2
SVEGA:		255

3. Informacija Lovačkog društva "SRNDAĆ" o uništavanju pasa i mačaka u lovištu

Zakonom o lovstvu ("Službene novine TK", broj 14/01), članom 15. stav 3. propisano je da: "Udruženja i pravna lica koja gazduju lovištima dužni su da uništavaju pse i mačke koji se kreću bez kontrole po lovištu na udaljenosti većoj od 200 metara od naseljenih objekata".

U skladu sa gore navedenim Lovačko društvo "SRNDAĆ" je tokom 2023. godine vršilo "uništavanje" pasa i mačaka koji su se bez kontrole kretali po lovištu. Kao rezultat tih aktivnosti su 305 uništenih pasa i 39 mačaka lualica. Treba napomenuti da se uništavanje pasa i mačaka provodilo isključivo u lovištu i na propisanoj udaljenosti od naseljenih objekata, te da su leševi propisno zbrinuti.

4. Informacija privatne veterinarske stanice "VETTeam" d.o.o. Gračanica

Privatna veterinarska stanica "VETTeam" d.o.o. Gračanica tokom 2023. godine nije saradivala sa Fondacijom Dogs Trust BiH tako da nisu ni provodili nikakve aktivnosti po pitanju zbrinjavanja pasa i mačaka lualica.

5. Zaključna razmatranja

U Odluci o komunalnom redu članovima 184.-189. određeni su uslovi za držanje domaćih životinja i postupanje vlasnika, a dio odredbi odnosi se na hvatanje i dalje postupanje sa napuštenim psima, mačkama i drugim životinjama.

Svake godine u budžetu se namjenski izdvajaju novčana sredstva za liječenje, sterilizaciju / kastraciju, čipovanje, čišćenje protiv vanjskih i unutarnjih parazite, hranjenje životinja te održavanje ambulatnog stacionara (u budžetu za 2023. godinu izdvojeno je 55.000 KM). Ni tokom 2023. godine Fondacija Dogs Trust BiH nije bila aktivna na području grada Gračanica tako da su za zbrinjavanje pasa lualica korištena samo budžetska sredstva. Uprkos ograničenim sredstvima i preprekama u radu, na području grada nisu zabilježeni veći problemi niti uočljivo povećanje broja pasa lualica, što upućuje na kontinuiran i kvalitetan rad Lovačkog društva "Srndać" van naseljenih mjesta i JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Gračanica u naseljenim mjestima.

Nakon donošenja Odluke o osnivanju skloništa za napuštene životinje, otpočele su aktivnosti na formiranju skloništa za životinje i isto će nakon pribavljanja svih potrebnih dozvola otpočeti sa radom što će u znatnoj mjeri popraviti stanje u ovoj oblasti, naročito u humanijem zbrinjavanju napuštenih životinja, manjem broju napuštenih životinja na javnim površinama a samim time povećat će se i osjećaj sigurnosti građana.